

det store Spørgsmaal om Fæstegodsjets Forhold og Overgang til Selveiendom i det Hele, saa troer jeg, at han talende meget sammenhængende; men, naar den 6te Rigsdagsmand for Kjøbenhavn (Mourier) sagde, han vilde stemme for Loven, idet han trostede sig ved, at en saadan Indflydelse ikke kunde finde Sted, fordi han og man i saa Fald vilde paa det Stærkeste protestere derimod, saa troer jeg, at han har beregnet Indflydelsen af en saadan Protest meget for høit. Naar endelig den ærede Rigsdagsmand for Nykjøbing (Mourab) har sagt, at han vilde føre Spørgsmaalet ind paa Historiens Enemærker, saa vil jeg ikke ligefrem benægte, at han paa en Raade gjorde dette, forsaavidt som der jo kan henregnes til Historien Alt, hvad der er skeet i den forbigangne Tid. Men jeg troer, at, naar det skal nytte Noget at tale om Historien og de Dplysninger, som den giver, saa maa man her, som allevegne, indskrænke sig til Mærkelighederne i den forbigangne Tid, saa maa man indskrænke sig til de virkelige Kjendsgjerninger af nogen Betydning og ikke til løst henkastede Ord eller Enkeltes Meninger. Jeg synes derfor ogsaa, at, naar det end var aldeles uøiagtigt, hvad den ærede Rigsdagsmand ansøgte, baade om hvad den kongelige Commissair sagde i Roeskilde Stænder, og hvad det var den forrige Indenrigsminister foreslog i Landbocommissionen, og naar det ikke laae i Sagens Natur, at den mellemliggende Histories Mærkværdigheder maae her have stor Indflydelse, saa vilde jeg dog sige, at derpaa kan det jo slet ikke komme an, og at, dersom der ikke var nogen anden Indflydelse af det Forbigangne paa det Efterfølgende end den, den ærede Rigsdagsmand er bange for, saa maatte det jo vel berolige ham, at, hvad den forrige Stændercommissair yttrede som Indenrigsminister, ikke havde nogen Følge i den virkelige Verden. Derimod, naar jeg seer paa dette Spørgsmaal, saa seer jeg naturligtviis paa, hvad der ifølge denne Lov vil skee i Forening med, hvad der i samme Aand og Retning er skeet i Danmark, ikke først siden 1846, men igennem hele dette Aarhundrede og allerede i en Deel af det forrige (Hør!), og, naar jeg fatter denne unægtelige historiske Mærkelighed i Die, ja da kan jeg ikke noget Die-

blif tvivle om, at, hvad enten denne Lov bliver forkastet eller antagen, og endnu mere, hvilke Protester der end ville følge, enten nu eller herefter, saa vil dog, hvad der er skeet i denne Retning, hvad der er skeet til at lette Fæstegodsjets Overgang til Selveiendom for Brugerne, hvad der er skeet, det vil have og maa have en overveiende Indflydelse paa, hvad der skeer herefter (Hør!). Der er slet ikke i mine Dine Spørgsmaal om, hvorvidt denne Lov, eller hvad der efter den skeer, skulde have altermindste juridiske Indflydelse enten paa, hvad Løve der herefter gives om Fæstegods og Selveiendom, eller paa de Paastande, man i den Henseende kunde gjøre paa Bøndernes Vegne. Men jeg anseer det, ligesom Herremændene ansaae det i Stænderforsamlingen i Roeskilde, jeg anseer det for ligefrem nødvendigt, at alle Godsseiere komme til at betænke sig paa, hvilke Bilskaar de ville tilbyde og indgaae, naar de have seet for deres Dine, hvad for Bilskaar Regjeringen har fundet det baade passende og billigt at tilstaae Bønderne paa Krongodset. Det vil altid være saaledes, som Herremændene ogsaa udtrykkeligt ansøgte, at, man maa tage det, som man vil, saa vilde der dog altid, hvis Regjeringen virkelig foretog sig noget Saadant med Krongodset, i dette Exempel ligge noget Virksomt, som de slet ikke kunde unddrage sig Indflydelsen af, og jeg siger: Gud skee Lov! at de ikke kunne det.

Formanden: Afslutning af Forhandlingerne er begjert af følgende Medlemmer: Jespersen, With, Gram, Linnemann, W. Schøler, Olsen, Neergaard, R. Pedersen, Jørgensen, Schroll, Allgaard, L. Hansen, Grønborg, Raben, Fuglede. Jeg skal iøvrigt bemærke, at alle de indskrevne Talere have havt Ordet med Undtagelse af Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Krieger).

Afslutning blev ved den derpaa foretagne Afstemning forkastet med 46 Stemmer mod 16.

Krieger: Den høitærede Finantsminister har undret sig over, at man ikke tidligere i denne Sag bestemt har udtalt sig mod Sagens videre Fremme i den Form, den nu har faaet. Jeg troer, at denne Forundring ikke er ganske velbegrunnet. Det er naturligt, at man ven-